

Bispemøtet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Vår ref.: 20/01824-1

Deres ref.:

Dato:09.09.2020

Innmelding av EVU-studiet "Sannhets- og forsoningsarbeid i skyggen av fornorskningen", 30 stp (3 x 10 stp)

KUN/VID melder med dette inn studiet «Sannhets- og forsoningsarbeid i skyggen av fornorskningen» for opptak i Bispemøtets EVU-program. Første av tre studieemner tilbys allerede våren 2021.

Presentasjon av studiet

Stortinget har nedsatt en sannhets- og forsoningskommisjon (2018-2022) for å granske fornorskning og urett begått mot samer og kvener/norskfinner i Norge, og konsekvenser av dette i nåtid. Prosessen har bakgrunn i krav fremmet fra samisk og kvensk/norskfinnsk hold, med støtte fra Den norske kirke. Kirkens historiske rolle omfattes av granskningen, og prosessen som pågår aktualiserer både internkirkelige spørsmål og kirkens samfunnsansvar.

Kirkemøtet har på denne bakgrunn satt et økt fokus på sannhets- og forsoningsarbeid i perioden 2019-29 (Strategiplan for samisk kirkeliv 2019, 6). Det er vedtatte mål om at «Den norske kirke er en aktør og deltar i forsoningsprosessene i Sápmi», og at «Den norske kirke legger vekt på internkirkelig dialog som bygger på forskningsbasert kunnskap om fornorskningen av samer, kvener og norskfinner i Norge» (Ibid., 21). Biskopene og bispedømmerådene gis ansvar for å «legge til rette for, og sikre at forsoningsarbeid i eget bispedømme finner sted», menighetsrådene gis ansvar for å «legge til rette og bidra til å skape arenaer der tiltak knyttet til forsoningsprosessen finner sted», og det sentralkirkelige nivået gis ansvar for strategier som kan sikre dette. (Ibid., 22).

De nevnte målsettingene introduserer et kunnskaps- og kompetansebehov i Den norske kirke som studiet «Sannhets- og forsoningsarbeid i skyggen av fornorskningen» svarer på. Studiet gir oppdatert tverrfaglig kunnskap om fornorskning og forsoning på bakgrunn av komparative internasjonale perspektiver. Målet med studiet er å øke Den norske kirkes kapasitet til å delta som en konstruktiv aktør i de nevnte prosessene lokalt, regionalt og nasjonalt, forankret i teologiske perspektiver.

Studiet organiseres som et 30 stp studium fordelt på tre studieemner på 10 stp gitt våren 2021, våren 2022 og våren 2023. De tre emnene utgjør en helhet. Samtidig kan hvert emne tas som en selvstendig enhet. Fokuset i det enkelte emnet spisses mot det som er antatte

kunnskaps- og kompetansebehov i ulike faser av kommisjonsprosessen, inkludert dens oppfølgingsfase.

Målgruppe og opptakskrav

Studiet retter seg primært mot kirkelige ansatte i Den norske kirke, men kan ha interesse for andre yrkes-/faggrupper. Studiet tilbys på master- og bachelornivå. Undervisning legges på masternivå. Opptakskrav, læringsutbytte, arbeidskrav, pensum m.v. tilpasses henholdsvis master- og bachelornivå.

Studiets temaområder

Emnenes kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse knyttes mot temaene:

- Fornorskingspolitikken og dens konsekvenser, Den norske kirkes rolle og teologiske bidrag, og berørte samiske og kvenske tradisjoner og bevegelser.
- Fremveksten av sannhets- og forsoningskommisjonen i Norge i lys av siste tiårs utvikling.
- Fortolkning av pågående sannhets- og forsoningsprosesser i Norge i lys av sannhetskommisjoner som globalt fenomen belyst i transitional justice- og urfolksforskning.
- Hjemlig og internasjonal forsoningsteologi i møte med statlig vold / undertrykkelse.
- Kunnskap om delaspektene «helbredelse av minner», «sosial forsoning» og «politisk forsoning», og relevante teorier og verktøy for å gå inn i dette.
- Etske problemstillinger ved de pågående forsoningsprosessene, applisert på egen yrkesutøvelse og Den norske kirke som institusjon.
- Refleksjon om lokal, regional og nasjonal kirkelig praksis i lys av kommisjonsprosessen og dens oppfølging.

Arbeids- og undervisningsformer

Det enkelte studieemnet gjennomføres i vårsemesteret. Det legges opp til 1 fysisk 3-dagers studiesamling i Tromsø supplert med nettbasert undervisning. Våren 2022 (evt. våren 2023) legges det opp til en studiereise til Canada.

Internasjonalisering

Oppdatert internasjonal komparativ kunnskap på feltet tilflyter studiet gjennom ReconTrans (2013-2023), et forskningsprosjekt koordinert ved KUN / VID Tromsø i samarbeid med sørafrikanske og kanadiske forskere. Dette undersøker «forsoning» som transformativt begrep i den norske kommisjonsprosessen i lys av kanadiske og sørafrikanske kommisjonserfaringer. Internasjonale perspektiv integreres i undervisning og pensum i det enkelte studieemne. I tillegg legges det opp til deltakelse på ReconTrans-konferansen i Tromsø våren 2022 samt studiebesøk i Canada våren 2022 / våren 2023.

Vurderingsformer

Ved siden av tekstbaserte vurderingsformer ser vi på muligheten for vurderingsformer i tilknytning til studentenes egne praksistiltak i lokal / regional kontekst.

Studiets oppbygning

Arbeidstitler på de tre studieemnene er

- Emne 1: Tverrfaglige perspektiver på fornorskingsprosesser, sannhetskommisjoner, forsoningsteologi og helbredelse av minner

- Emne 2: Folk-til-folk-perspektiver på majoritet/minoritet, assimilering, kolonisering og transformativ forsoning – komparativt belyst i lys av sørafrikanske og kanadiske erfaringer
- Emne 3: Forsoning som politikk, samfunnspraksis og samfunnssteologi i kjølvannet av sannhets- og forsoningskommisjonen

Økonomi

Deltakeravgift på Emne 1: kr 9 000, Emne 2 kr 35 000, Emne 3 kr 10 000, pluss studieavgift til VID. Deltakeravgift går til dekning av utgifter til kost og losji (lunsj og middag) og andre omkostninger på studiesamlinger, samt 4-5 dagers studiereise til Canada (Emne 2; forutsetter EVU-finansiering).

På forhånd takk for en konstruktiv behandling av denne henvendelsen.

Med vennlig hilsen

Tore Johnsen
høgskolelektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten håndskrevne signaturer.